
**SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 13 SPECJALNEJ
im. MARII GRZEGORZEWSKIEJ W GRUDZIĄDZU**

NA LATA 2022 – 2027

***Każdemu trzeba dać szansę,
Każdego trzeba zrozumieć,
Każdego trzeba wspierać.***

Maria Grzegorzewska

I OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz.59) art. 26. pkt.1, art. 84. pkt .2
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r.w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017r., poz.356)
3. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
4. Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności
5. Konwencja o Prawach Dziecka, (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.), art. 33
6. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. Nr 78, poz.483)
7. Ustawa z 26.01.1982r. z póź. zm. Karta Nauczyciela
8. Program Polityki Prorodzinnej Państwa
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lipca 2017r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz.1451)
10. Statut Szkoły
11. Ustawa z dnia 23 lutego 2016r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2016r. poz.224)
12. Ustawa z dnia 10 października 2016r. o postępowaniu w Sprawach Nieletnich (Dz.U. z 2016r. poz.1654)
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
14. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2015r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz.1390)
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017r. poz. 1652)
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz.U z 2017r. poz.1591)
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r., poz. 645 ze zm)

Przy opracowaniu programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;

- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania;

II WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Każdy członek społeczności szkolnej, począwszy od uczniów poprzez nauczycieli, rodziców dyrektora i pozostałych pracowników szkoły, wstąpił do społeczności Szkoły Podstawowej nr 13 Specjalnej i zdecydował się na jej współtworzenie, zna, akceptuje i dąży do realizacji misji i wizji szkoły.

Szkoła umożliwia uczniowi jego wszechstronny rozwój: intelektualny, emocjonalny, społeczny i zdrowotny, wychowuje do samodzielnego podejmowania zadań w życiu społecznym i publicznym kraju.

Wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami oddziałującymi na uczniów swoją osobowością i zachowaniem, a główną zasadą wszystkich jest reagowanie na zachodzące, zarówno pozytywne jak i negatywne, zjawiska.

Podstawą oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych jest koncepcja człowieka oparta na jego podmiotowości i zdolności do wszechstronnego i nieograniczonego rozwoju.

Działania wychowawczo - profilaktyczne powinny oparte są na współpracy pomiędzy szkołą, rodziną, instytucjami wspierającymi, oparte na etycznych wartościach oraz integralne z wiedzą i umiejętnościami ucznia.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka jest chronieniem człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Jej celem jest ochrona człowieka, dziecka, ucznia wychowanka przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Działania wychowawcze i profilaktyczne będą obejmowały przede wszystkim profilaktykę:

- pierwszorzędową – skierowaną do wszystkich uczniów i ich rodziców;
- drugorzędową – obejmującą uczniów już zdiagnozowanych;

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły został opracowany po wcześniejszej diagnozie potrzeb uczniów, oczekiwań rodziców oraz nauczycieli. Dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów, do ich poziomu wiedzy, umiejętności, wrażliwości. Program ten skierowany jest do wszystkich uczniów, na wszystkich etapach kształcenia. Skoncentrowany na wielu obszarach, obejmujący cały okres nauki, zapewniający ciągłość i systematyczność działań. Duży nacisk kładzie na współpracę z rodzicami i wzajemne pozytywne relacje. Pragniemy, aby nasza szkoła była bezpieczna i przyjazna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z wszystkimi nauczycielami, pedagogiem, pielęgniarką szkolną oraz pozostałymi pracownikami szkoły przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

MISJA SZKOŁY

Szkoła tworzy przyjazne dla ucznia środowisko umożliwiające jego wszechstronny rozwój zgodnie z przyjętymi zasadami norm społecznych, wyposaża w kompetencje i umiejętności potrzebne do dalszego rozwoju i kształcenia, a także wyraża gotowość realizowania potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i środowiska oraz udziela pomocy stosownie do możliwości i potrzeb.

WIZJA SZKOŁY

Szkoła w sposób nowoczesny i przyjazny przygotowuje uczniów do kontynuowania nauki na kolejnych etapach. Nauczaniu towarzyszy atmosfera życzliwości i wzajemnego zrozumienia. Każdemu dziecku tworzone są właściwe warunki zrównoważonego rozwoju poprzez umożliwienie udziału w innowacyjnych zajęciach dydaktycznych. Kompetentna, zaangażowana i odpowiedzialna kadra pedagogiczna, stosująca nowoczesne metody nauczania i wychowania wspiera rozwój zdolności, umiejętności oraz zainteresowań uczniów. Uczniowie szanując polską kulturę i tradycję są świadomi własnego pochodzenia i dumni z ojczyzny oraz

.....

Jesteśmy szkołą, przyjazną i otwartą na ucznia, która:

- Stwarza warunki do pokonywania trudności w nauce.
- Dostosowuje program i metody nauczania do indywidualnych możliwości każdego dziecka.
- Kształci i wychowuje młodzież w atmosferze wolności, poszanowaniu tradycji, umiłowaniu Ojczyzny, szacunku i tolerancji dla każdego człowieka.
- Dbą o kształtowanie postaw moralnych i obywatelskich.
- Dbą o prawa osób niepełnosprawnych i szanuje ich godność.
- Otacza wszystkich uczniów pomocą psychologiczną – pedagogiczną.
- Umożliwia rozwój zainteresowań, zdolności i umiejętności.
- Uczy odpowiedzialności za własne postępowanie.
- Promuje uczenie się przez całe życie.

III UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- świadomie współpracują ze szkołą zgodnie z jej założeniami wychowawczymi i profilaktycznymi;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły i klasy w wybranej i zadeklarowanej dziedzinie np. wychowawczej, kulturalnej, porządkowej, gospodarczej;
- uczestniczą w zebraniach rodziców, prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym;
- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- są współautorami programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;

- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;
- dbają o odpowiedni strój i wygląd swojego dziecka

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, socjoterapeutką i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, dostosowują treści programowe do umiejętności i możliwości uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;

- pedagog i nauczyciele zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają Szkolnego Kodeksu Postępowania Ucznia;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej, kochają swój kraj;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole;
- współpracuje z rodzicami, wychowawcami i innymi nauczycielami szkoły;

Pracownicy administracji i obsługi:

- oddziałują wychowawczo na uczniów;
- są współodpowiedzialni za bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole;

Sylwetka absolwenta szkoły

Absolwent na miarę swoich możliwości oraz odpowiednio do poziomu sprawności intelektualnej i umiejętności jest przygotowany do pracy:

- a) w warsztatach terapii zajęciowej,
  - b) w zakładzie pracy chronionej,
  - c) na otwartym rynku pracy.
- Zna swoje możliwości, umiejętności i mocne strony oraz jest świadomy swojej niepełnosprawności i wynikających z niej ograniczeń.
  - Orientuje się w aktualnych wydarzeniach w najbliższym środowisku, kraju, świecie i stara się aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.
  - Zna zasady bezpiecznego korzystania z technologii informacyjnych i multimedialnych, ma świadomość z zagrożeń z nich płynących.
  - Potrafi dokonywać właściwych wyborów i hierarchizacji wartości w różnych sytuacjach życiowych.

- Jest człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki.
- Jest człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.
- Zachowuje postawę obywatelską, jest patriotą.
- Szanuje godność osób niepełnosprawnych, dba o ich prawa.
- Dostrzega zależność między czynnikami środowiska przyrodniczego i kulturowego.

IV ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Upowszechnienie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci.
2. Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci.
3. Kształtowanie postaw: obywatelskich, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.
4. Wychowanie do wartości.
5. Pielęgnowanie wartości rodzinnych.
6. Kształtowanie i wzmacnianie jednostki twórczej, kreatywnej, budowanie jej odporności w celu ułatwienia radzenia sobie z wyzwaniami codziennego życia.
7. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, budowanie relacji opartych na zaufaniu, nawiązywaniu serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtowanie kompetencji międzyludzkich.
8. Zachęcanie uczniów do uznania uczenia się dla siebie, umożliwiając samorealizację, dostarczającą osobistej satysfakcji i wzbogacającą ich życie.
9. Motywowanie do zdobycia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych.
10. Kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych.
11. Aktywizowanie uczniów oraz kształtowanie właściwych postaw na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania współczesnym zagrożeniom (chorobom zakaźnym).
12. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz bezpiecznym pobycie w Polsce.
13. Integrowanie społeczności klasowej i wewnątrzszkolnej
14. Rozwijanie świadomości, odpowiedzialności ekologicznej.

V CELE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE

1. Przygotowanie młodzieży do życia w szkole i w środowisku, wspieranie działań wychowawczych rodziców. Poszukiwanie i wdrażanie skutecznych form i metod wychowania i nauczania służących indywidualnemu rozwojowi każdego ucznia.
2. Konstruowanie spójnego systemu wartości, ułatwiającego rozumienie współczesnego świata, odnalezienie się w nim i dostosowanie do ciągłych zmian.
3. Kształtowanie pozytywnych postaw wobec środowiska naturalnego, poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej i narodowej.
4. Uwrażliwienie na dobro wspólne, poszanowanie mienia własnego i szkolnego.
5. Wyrabianie szacunku do pracy własnej i innych.
6. Kształtowanie nawyków kultury i higieny osobistej.
7. Nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w różnych dziedzinach życia, radzenie sobie z własnymi emocjami.

8. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich - wyrabianie szacunku dla tradycji, świąt narodowych. Rozwijanie zainteresowania kulturowymi wartościami regionu.
9. Budowanie w oparciu o pozytywne wartości właściwych relacji rówieśniczych, takie jak: tolerancja wobec różnych religii, kultur, tradycji, szacunek wobec osób innej narodowości.
10. Wychowanie młodzieży w atmosferze praworządności zgodnie z zasadami praw człowieka i praw ucznia ze szczególnym uwzględnieniem praw osób niepełnosprawnych.
11. Kształtowanie i propagowanie działań profilaktycznych służących przeciwdziałaniu pojawiania się zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
12. Profilaktyka zagrożeń związanych z używaniem nowoczesnej technologii (telefonów komórkowych, komputera oraz Internetu).
13. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności społecznych, psychologicznych i życiowych wśród uczniów – samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji, podejmowanie decyzji.
14. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego.
15. Kształtowanie zachowań prozdrowotnych i stylu życia korzystnego dla właściwego rozwoju.
16. Wychowanie do wartości: prawda, mądrość, dobro, godność, przyjaźń, rodzina, patriotyzm, wolność, tolerancja.

Ewaluacja

- Ocena planowanych przedsięwzięć wychowawczo - profilaktycznych dokonana będzie co najmniej dwa razy do roku na posiedzeniu klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej.
- Program poddany będzie monitorowaniu i modyfikacjom w zależności od zaistniałych potrzeb.
- Metody wykorzystane w ewaluacji (ankiety, rozmowy, obserwacje) wynikać będą z charakteru działań, warunków i okoliczności, w których te działania będą realizowane.
- Wyniki będą wskazówkami do pracy w kolejnych latach.

Postanowienia końcowe

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły. Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej Nr 13 Specjalnej w Grudziądzu na lata 2017-2022 jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

Hanna Marek
Jolanta Męc – Bansen
Justyna Serocka
Agnieszka Szewczyk
Beata Wójtowicz

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły Podstawowej Nr 13 Specjalnej

- przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu

.....

- przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu

.....

- w porozumieniu z Samorządem Uczniowskim w dniu

.....

Rada Rodziców

Samorząd Uczniowski

Dyrektor Szkoły